

Handläggare
Tove Hedman
08-508 26 225

Till
Trafiknämnden
2019-08-29

Taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd. Revidering med fokus på evenemang

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner för egen del kontorets förslag till reviderad taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande samt tillhörande bilagor.
2. Trafiknämnden lämnar över ärendet till kommunfullmäktige för godkännande.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Fredrik Alfredsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd är stadens avgiftssättning i samband med upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd på den mark som staden förvaltar.

Denna revidering har fokuserats kring att hantera gränsdragningen mellan de två enheter på trafikkontoret som hanterar remisser från polismyndigheten angående ansökan om tillstånd att använda offentlig plats: evenemangstillståndsenheten och upplåtelseenheten.

Målet med revideringen är att uppnå en effektivare handläggning av upplåtelseärenden på kontoret samt bättre service för den som söker

tillstånd. Av den anledningen föreslår kontoret förändringar i tillämpningen av huvudsyftesprincipen vid avgiftssättning av upplåtelser med polistillstånd samt mindre justeringar i vissa kategorier.

Bakgrund

Remisser från polismyndigheten gällande användande av offentlig plats hanteras av två enheter på trafikkontoret, upplåtelseenheten och evenemangstillståndsenheten. Evenemangstillståndsenheten handlägger de flesta ansökningar som rör evenemang medan upplåtelseenheten handlägger alla övriga remisser gällande användande av offentlig plats men även vissa typer av evenemang.

När evenemangstillståndsenheten bildades var syftet att göra det lättare att söka tillstånd för evenemang och filminspelning. Eftersom två olika enheter hanterar olika typer av evenemang är det inte alltid självklart vilket evenemang som ska hanteras av vilken enhet.

Taxans kategori Evenemang rymmer flera olika typer av upplåtelser som inte är av typisk evenemangskaraktär, t.ex. bokbord vid demonstrationer och informationstält utan marknadsföringssyfte. Ansökningar som rör den typen av evenemang handläggs av upplåtelseenheten. Att enbart lyfta ut dessa delar ur kategorin evenemang löser emellertid inte gränsdragningsfrågan mellan upplåtelseenheten och evenemangstillståndsenheten.

Projektet "Revidering av taxa för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd, fokus evenemang" initierades för att underlätta gränsdragningen mellan enheterna med målet att uppnå en effektivare handläggning på enheterna och bättre service till den som söker tillstånd. Av den anledningen har projektet fokuserats kring att främst beröra kategorier under rubriken evenemang. Inom projektet har det även funnits möjlighet att göra mindre justeringar i andra kategorier och rubriker.

Projektet pågår till och med att taxan börjar gälla och inkluderar även implementering av taxan samt ny gränsdragningsfråga mellan enheterna och rutiner för samarbete.

Om avgifter

Stadens rätt att ta ut avgifter

Lag (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats m.m. ger kommunen rätt att ta ut avgift i samband med upplåtelse av offentlig plats med

polistillstånd. Lagen säger att om ett tillstånd enligt ordningslagen (1993:1617) lämnats av polismyndigheten får kommunen ta ut ersättning för användande av offentlig plats som står under kommunens förvaltning. Grunderna för beräkning av avgiften skall enligt lag (1957:259) beslutas av kommunfullmäktige.

Hur avgiften skall beräknas

Enligt avgiftslagen får en kommun ta ut ersättning för upplåtelse enligt ovan. Hur avgiften ska sättas regleras i avgiftslagens 2 § enligt följande

”Ersättning utgår i form av en avgift med belopp, som kan anses skäligt med hänsyn till ändamålet med upplåtelsen, nyttjarens fördel av denna, kommunens kostnader med anledning av upplåtelsen och övriga omständigheter.”

Zonsystemet

Staden är indelad i fem zoner A, B, C, D och W baserat på platsens attraktivitet. Zonerna avgör vilken avgiftsnivå upplåtelsen sätts till. Upplåtelser i zon A har högst avgift för att sedan, i de flesta fall, minska i zon B-D. Zon W påverkar endast avgiften inom rubrikerna *Försäljning* och *Evenemang*. Syftet med zon W är att aktivera oattraktiva eller ”döda ytor” genom att sätta avgiften till noll kronor för vissa upplåtelser.

Huvudsyftesprincipen

Taxan består idag av sex rubriker med ett antal upplåtelsekategorier vardera. Vilken upplåtelsekategori som ska användas definieras utifrån frågeställningen ”Vad är huvudsyftet med upplåtelsen?” enligt följande.

Steg 1

Upplåtelsen definieras av kontoret som tillhörande en av taxans rubriker baserat på dess huvudsyfte. Till exempel hamnar en uteservering under huvudsyftet försäljning.

Steg 2

Upplåtelsen definieras som tillhörande en av rubrikens kategorier och det är sedan denna kategori som avgör avgift och villkor för alla delar som ingår i upplåtelsen. En kategori under huvudsyftet försäljning är till exempel uteservering, en annan kategori under samma huvudsyfte är försäljningsplats.

Syftet med huvudsyftesprincipen är en tydlig taxa som gör det enkelt att förutse avgiften både för sökande och kontoret samt säkerställa likabehandling.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret och stämts av med idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen.

Analys och konsekvenser

Föreslagna förändringar

Förslaget innebär förändringar i tillämpningen av huvudsyftesprincipen samt mindre justeringar i vissa kategorier. Inga förändringar föreslås i allmänna bestämmelser eller i antalet rubriker.

Förändringar av tillämpningen av huvudsyftesprincipen

Huvudsyftesprincipen infördes vid föregående revidering av taxan i syfte att underlätta avgiftssättningen av upplåtelser. Kontoret föreslår att huvudsyftesprincipen behålls men förändras något i tillämpning för att möjliggöra kombinationer av olika upplåtelser inom samma ansökan.

Förslaget innebär att upplåtelsens huvudsyfte även fortsättningsvis definieras utifrån taxans rubriker men därefter ska samtliga upplåtelsekategorier under rubriken kunna användas. Till exempel ska kategorin försäljningsplats kunna kombineras med kategorin serveringsyta. En sådan tillämpning av huvudsyftesprincipen innebär att en uteservering får samma kvadratmeteravgift oavsett om den tillhör en försäljningsplats eller en restaurang i en fastighet.

Kontoret har svårt att förutse olika kombinationer av kategorier i en ansökan och nuvarande konstruktion är i vissa fall inte tillräckligt flexibel. Vid vissa typer av längre upplåtelser blir det orimligt att en kategoris avgift appliceras på alla delar som ingår i ansökan. En ny tillämpning av huvudsyftesprincipen skulle förenkla handläggningen utan att påverka likabehandlingen.

Förändringar av kategorier

I och med den föreslagna förändringen av tillämpningen av huvudsyftesprincipen försvinner ett antal dubletter av kategorier. I nuvarande taxa förekommer exempelvis kategorin serveringsyta fem gånger under rubriken försäljning. Med det förändrade huvudsyftet är det möjligt att kombinera alla olika kategorier under varje rubrik och kategorier behöver således inte förekomma mer än en gång per rubrik.

Kategorier under rubriken Försäljning

Inga nya kategorier tillkommer under rubriken försäljning. Däremot innebär förslaget små justeringar i avgiften för vissa kategorier.

Aktivitetsspecifika områden

Kategorin får en mindre avgiftshöjning med 143 kronor per år i zon A-B och 254 kronor per år i zon C-D. Avgiften blir då jämnt delbar med 365 och därmed enklare att debitera per dag för de upplåtelse som inte löper på ett helt år.

Marknad

Avgiften förändras från m² stånd och dygn till m² och dygn. Detta för att tillkommande objekt, exempelvis containrar, ska kunna avgiftsbeläggas.

Kategorier under rubriken Reklam och information

Kontoret föreslår genomgående avgiftshöjningar för kategorier under rubriken reklam och information eftersom användarens nytta av platsen är hög.

Reklamobjekt över gata/väg

Reklamobjekt över gata/väg är en ny kategori och ersätter kategorin *Objekt över gata/väg*. Kategorin objekt över gata/väg är i nu gällande taxa uppdelad i reklamobjekt och utsmyckning.

Utsmyckning

Utsmyckning är en ny kategori som plockas ut från kategorin objekt över gata/väg. Kontoret anser att det saknas en kategori i taxan för den utsmyckning som inte hängs upp över gata/väg. En ny kategori med namnet utsmyckning är möjlig att tillämpa både på de objekt som hängs upp över gata/väg och utsmyckning som ställs ner på marken.

Avgiften för utsmyckning blir densamma som avgiften för utsmyckning över gata/väg i nu gällande taxa. Julgranar blir i förslaget avgiftsfria.

Enligt förslag till nya allmänna lokala ordningsföreskrifter T2017-02002 som antogs av trafiknämnden 2018-06-14 och som beslutats av kommunfullmäktige 2019-05-06 undantas julbelysning från krav på polistillstånd och ingen avgift betalas.

Kategorier under rubriken Evenemang

Inga nya kategorier tillkommer under rubriken evenemang och samtliga befintliga kategorier behålls. Däremot sker vissa förändringar i avgiftsnivå.

Avgifterna under rubriken evenemang har stämts av med kulturförvaltningen. De föreslagna avgifterna ligger i linje med de avgifter kulturförvaltningen tar ut för evenemang i Kungsträdgården (ej scenen). Ändringen av skrivningen gällande allmän sammankomst under kategorin subventionerade evenemang gör att den stämmer överens med kulturförvaltningen.

Evenemang

Vid föregående revidering utgick kategorin ”*Evenemang med lokal anknytning*” då kontoret ansåg att kategorin Evenemang hanterar avgiftsdifferentieringen tillräckligt givet olika typer av verksamheter.

Med nu gällande taxa kan avgiften för evenemang bli så hög att många föreningar inte längre har möjlighet att arrangera evenemang framförallt i ytterstadsområden. Detta på grund av att dessa evenemang kan bli stora till ytan. Med anledning av detta föreslår kontoret en sänkning av maxavgiften för evenemang i zon D till 700 kr per dag. En sänkning av maxavgiften för evenemang i zon D kan också bidra till en bättre platssamverkan i ytterstaden.

Subventionerade evenemang

I nu gällande taxa kan avgiften sättas till noll kronor för de evenemang som uppfyller kriterierna för subventionerade evenemang. Kontoret föreslår att dessa evenemang även fortsättningsvis ska vara avgiftsfria med några justeringar av definitionerna. Justeringarna innebär inte att någon typ av evenemang som tidigare har varit avgiftsfritt nu kommer att få betala avgift.

De evenemang som fortsättningsvis kommer vara avgiftsfria är:

- Evenemang för barn och ungdom utan inträdesavgift (tidigare icke-kommersiella evenemang för barn och ungdom)
- Evenemang för hjälpverksamhet som anordnas av organisationer med 90-konto. Avgiften kan sättas till noll kronor för organisationer med 90-konto för evenemang med insamlingssyfte

- Allmän sammankomst enligt OL 2 kap 1 § (tidigare sammankomst enligt OL 2 kap 1 § p1, exempelvis opinionsyttring eller demonstration)
- Evenemang som anordnas av stadens förvaltningar
- Parkteatrar och evenemang i stadens amfiteatrar utan inträdesavgift

Kategorier under rubriken Byggverksamhet

Samtliga kategorier behålls och en ny kategori tillkommer.

Tillfartsområde

Kategorin Tillfartsområde lyfts ut till en egen kategori från kategorin Byggetablering. Namnet ändras från transportområde till tillfartsområde för att tydliggöra vad avgiftskategorin ska användas till. Tillfartsområdet får inte inhägnas eller användas för upplag utan ska hållas öppet och får endast användas för transporter till och från den inhägnade etableringen.

Kategorier under rubriken Anläggningar och byggnader

Samtliga kategorier behålls och inga nya tillkommer. Inom några befintliga kategorier sker mindre justeringar.

Avgiftsbefriade anläggningar

Under kategorin avgiftsbefriade anläggningar tillkommer mätanordningar för stadens förvaltningar. Övriga upplåtelser som tidigare låg under avgiftsbefriade anläggningar ligger kvar.

Båtområden

Avgiften för byggnader tillhörande fritidsbåtklubbar i C-D-zon får en halverad avgift mot föregående revidering. Detta för att differentiera dem från avgiften för båtklubbar i zon A-B där nyttjarens fördel av platsen anses vara högre.

Parallellt med arbetet att ta fram en ny taxa har diskussioner förts med idrottsförvaltningen kring avgifter för båtplatser.

Idrottsförvaltningen upplåter inte allmän plats med polistillstånd för båtområdet och är därmed inte styrda av 1 § lag (1957:259) för avgiftssättning. Avgifterna skiljer sig mellan förvaltningarna och kontoret har gjort bedömningen att inte lägga sig på samma avgiftsnivåer som idrottsförvaltningen med motivering av detta.

Kategorier under rubriken Infrastruktur

Inga förändringar i kategorier under rubriken Infrastruktur.

Ekonomi

Kontorets avsikt är att de totala upplåtelseintäkterna ska ligga på samma nivå som tidigare. Effekterna av förändringarna i taxan förväntas vara effektivare handläggning av ärenden och därmed förkortade handläggningstider. Den ekonomiska påverkan av detta är inte möjligt att analysera i dagsläget.

I förslaget ändras skrivningen kring allmän sammankomst under avgiftsfria evenemang från sammankomst enligt OL 2 kap 1 § p1 till allmän sammankomst enligt OL 2 kap 1 §. Det innebär att evenemang som med nu gällande taxa varit avgiftsbelagda nu kommer vara avgiftsfria. Kontoret bedömer att detta kommer innebära minskade intäkter med ca 150 000 kr per år.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner för egen del förslaget avseende revidering av avgifter för upplåtelse av offentlig plats med polistillstånd enligt vad som följer av detta tjänsteutlåtande samt tillhörande bilagor och föreslår kommunfullmäktige att godkänna desamma.

Slut

Bilagor

1. Allmänna bestämmelser
2. Avgifter
3. Beräkning av avgift för fristående försäljningsbyggnader